

Aliança de municipis per a les cures

DECLARACIÓ PER A UNS MUNICIPIS I COMUNITATS CUIDADORES

Considerant que totes les persones requereixen cures al llarg de tota la vida, i de forma més intensa en determinades etapes del cicle vital, la provisió de cures és un repte per a les polítiques públiques i un element central de les agendes locals. A la província de Barcelona hi havia l'any 2020, més de 120.000 persones amb una situació de dependència reconeguda; un 72% eren majors de 65 anys i un 40% superaven els 85. L'envelliment de la població que creix de forma sostinguda, - amb un 19% de majors de 65 anys, dos punts percentuals per sobre respecte fa només deu anys i amb cada vegada més persones que superen els 85, sobretot dones - situa les cures de llarga durada com un repte pels nostres municipis compartit en l'entorn europeu. Tant és així que el Pilar Europeu dels Drets Socials afirma que "tota persona té dret a cures de llarga durada assequibles i de bona qualitat, en particular d'assistència a domicili i serveis comunitaris".

Davant d'aquest repte de present i de futur, des del municipalisme tenim el convenciment que cal avançar cap al reconeixement de la cura com un valor públic que ha d'esdevenir en un dret social i ciutadà, garantint les condicions perquè totes les persones puguin donar i rebre cura adequada a les seves necessitats i projectes de vida, i en el context de les seves comunitats. I, alhora, avançar cap al reconeixement, la redistribució i la dignificació del treball de cures, exercit de forma majoritària per dones, que representen el 97% de les treballadores de l'atenció social domiciliària a la província de Barcelona i la gran majoria de les cuidadores no professionals.

Així, les ciutats, els barris i els pobles han d'esdevenir entorns de cura a través de serveis i recursos, espais d'interacció quotidiana i el teixit social de proximitat. Volem promoure municipis i comunitats cuidadors que afavoreixin la igualtat i la sostenibilitat social en el marc d'una societat intergeneracional i diversa.

Amb aquest horitzó, entenem les cures com una activitat essencial per a la vida, així com per a la dinamització social i econòmica dels nostres municipis, que requereix de major reconeixement i de corresponsabilitat personal, social i institucional.

És per això que proposem:

1. Impulsar polítiques públiques locals que situïn les cures en el centre del debat i de l'acció municipal des d'una perspectiva de democratització de la cura i de corresponsabilització d'homes i dones.
2. Afavorir l'accessibilitat a serveis de cures de proximitat, en la llar o en la comunitat, en el marc de la cooperació interadministrativa, i apostant per la innovació social.

3. Incorporar la perspectiva de la interdependència, del cicle vital i de l'atenció centrada en la persona en la resposta a necessitats de cura per tal de promoure la flexibilitat i adaptabilitat als contextos, circumstàncies i necessitats específiques, singulars i canviants.
4. Promoure accions per fomentar la dignitat i l'autonomia de les persones des de la lògica de la prevenció.
5. Mostrar el valor positiu de la cura, i contribuir a avançar en equitat en la distribució social del treball de cures, així com en la seva professionalització i dignitat.
6. Impulsar el reconeixement i facilitar suport i acompanyament a les persones que cuiden, de forma professional o no.
7. Enfortir aliances entre l'administració local, les entitats del tercer sector social i les iniciatives comunitàries per impulsar espais de coproducció publicocomunitària en la resposta a necessitats de cures i a la soledat no desitjada.
8. Promoure, d'acord amb el marc de responsabilitats de les diferents administracions, accions d'accessibilitat als espais públics i habitatges, així com d'adaptació funcional de les llars, per garantir un millor exercici de la cura en un municipi que afavoreixi entorns facilitadors de la convivència, la reciprocitat i la cohesió social.
9. Fomentar la participació de les persones implicades en els processos de provisió i recepció de cura per repensar el model d'atenció a les necessitats.
10. Potenciar i ser part activa d'espais de debat, coneixement, intercanvi i treball en xarxa per avançar en posicionament, estratègies i actuacions que permetin millorar la qualitat dels serveis de cures, des de l'equitat i la justícia social i de gènere.

Barcelona, 24 de febrer de 2022